

برنامه ایمن سازی کودکان ایران

سن	نوع واکسن	توضیحات
بدو تولد	ب.ث.ژ - هیپاتیت ب - فلج اطفال	در کودکان زیر یک سال، مقدار واکسن «ب.ث.ژ» (۰/۰۵) میلی لیتر معادل نصف دوز بالغین است
۲ ماهگی	پنتاوالان - فلج اطفال	واکسن پنتاوالان شامل واکسن های دیفتی کزاز، سیاه سرفه، هیپاتیت ب و هموفیلوس آنفلوانزا می باشد.
۴ ماهگی	پنتاوالان - فلج اطفال	
۶ ماهگی	پنتاوالان - فلج اطفال	
۱۲ ماهگی	MMR	این واکسن شامل واکسن های سرخک، سرخچه و اوریون می باشد.
۱۸ ماهگی	سه گانه - فلج اطفال	
۴-۶ سالگی	سه گانه - فلج اطفال - MMR	

واکسن پنج گانه جابگزین واکسن های سه گانه (DTP) و هیپاتیت ب در سنین ۲، ۴ و ۶ ماهگی شده است. برای هموفیلوس آنفلوانزا دز یادآور در برنامه ایمن سازی توصیه نشده است ولی یادآور های واکسن سه گانه در ۱۸ ماهگی و ۶ سالگی همانند قبل ادامه خواهد یافت.

واکسن هموفیلوس آنفلوانزا (Hib) از بیماری های خطرناکی و کشنده ای که بوسیله هموفیلوس آنفلوانزا نوع ب حاصل می شود مثل پنومونی، مننژیت، باکتری می، تورم اپی گلو، آرتریت سپتیک (عفونت چرکی مفصل) پیشگیری می کند. هموفیلوس آنفلوانزا بیشتر در کودکان زیر ۵ سال به خصوص در کودکان ۴-۱۸ ماهه موجب بیماری می شود، و تا سن پنج سالگی، بیشتر کودکان آنتی بادی بر علیه بیماری ایجاد می کنند، بنابراین ایجاد بیماری شدید به علت هموفیلوس آنفلوانزا نوع ب در کودکان بزرگتر و بالغین غیر رایج است.

واکسن پنج گانه را می توان به کودکان ۲ تا ۵۹ ماهه (پنج سالگی) تجویز کرد. ولی اگر کودکی در سنین ۱۲ تا ۵۹ ماهگی هیچ دزی از واکسن نگرفته باشد، در اولین مراجعه واکسن پنتاوالان تجویز می شود. یک ماه بعد از اولین مراجعه، واکسن ثلاث و هیپاتیت ب تجویز شده، سه ماه پس از مراجعه دوم (چهار ماه پس از مراجعه اول) مجدداً واکسن ثلاث و هیپاتیت ب تجویز می شود. بعد از ۶ سال (۶ سال و ۱۱ ماه و ۲۹ روز) تزریق سه گانه ممنوع است و باید از دوگانه بزرگسالان استفاده شود.

جدول و زمان انجام واکسیناسیون ایران

نام واکسن	مقدار و راه تجویز	ماهیت	شرایط نگهداری
سه گانه	۰/۵ میلی لیتر، عضلانی	توکسوئید کزاز، توکسوئید دیفتری و باکتری کشته شده سیاه سرفه DTP	۲-۸ درجه سانتیگراد (طبقه میانی یا پایینی یخچال)
دوگانه	۰/۵ میلی لیتر، عضلانی	توکسوئید کزاز و توکسوئید دیفتری دوگانه خردسالان DT دوگانه بزرگسالان Td	۲-۸ درجه سانتیگراد (طبقه میانی یا پایینی یخچال)
پنج گانه (پنتاوالان)	۰/۵ میلی لیتر، عضلانی	پنتاوالان شامل واکسن های دیفتری کزاز، سیاه سرفه، هپاتیت ب و هموفیلوس آنفولانزا Pentavalent (DTP + Hib+ HepB)	۲-۸ درجه سانتیگراد (طبقه میانی یا پایینی یخچال)
کزاز	۰/۵ میلی لیتر، عضلانی	توکسوئید کزاز TT	۲-۸ درجه سانتیگراد (طبقه میانی یا پایینی یخچال)
ب.ث.ژ	زیر یکسال ۰/۰۵ میلی لیتر داخل جلدی بالتر از یک سال ۰/۱ میلی لیتر داخل جلدی	باسیل کالمت و گرن	۲-۸ درجه سانتیگراد (طبقه فوقانی یخچال)
MMR	۰/۵ میلی لیتر، زیر جلدی	ویروس زنده ضعیف شده سرخک، اوریون و سرخچه	۲-۸ درجه سانتیگراد (طبقه فوقانی یخچال)
فلج اطفال	قطره خوراکی	ویروس سه گانه زنده ضعیف شده OPV	۲-۸ درجه سانتیگراد (طبقه فوقانی یخچال)
	۰/۵ میلی لیتر، زیر جلدی یا عضلانی	ویروس کشته شده IPV	۲-۸ درجه سانتیگراد (طبقه فوقانی یخچال)